

Ik reageer praktisch alleen op het conceptwetsvoorstel Wet op de zelfstandigenverklaring.

Dat voorstel biedt de praktijk soelaas als een arbeidsverhouding wordt beoogd die de kenmerken van een arbeidsovereenkomst heeft maar waarbij partijen de daaraan verbonden rechtsgevolgen niet willen hebben. Voorwaarden zijn dat de arbeidsverhouding niet langer duurt dan een jaar en dat sprake is van een uurtarief van ten minste € 75.

Als ik het wetsvoorstel zo mag vertalen, gaat het om ingehuurde mensen die zeer regelmatig gaan factureren voor de daadwerkelijk gewerkte uren. Die willen op korte termijn geld voor het gedane werk zien. Dan zijn de voorwaarden in artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van het conceptwetsvoorstel overbodig. De situatie is bij voorbaat duidelijk. Een verklaring achteraf past ook verder eigenlijk niet. Partijen nemen afscheid als de opdracht tot een eind is gekomen. Het is onlogisch om het verleden op een rijtje te gaan zetten.

Mijns inziens kan de werkverstrekker zonder verdere formaliteiten verantwoordelijk worden gehouden voor de aannemelijkheid van de beloning. Hij krijgt wel heel veel ellende (met name een naheffingsaanslag loonheffingen waarbij hij maar moet zien of hij de loonbelasting/premie volksverzekeringen op de inmiddels vertrokken zzp-er kan verhalen) als hij niet in dat bewijs slaagt. Dat risico gaan bonafide opdrachtgevers niet lopen. Ik zou daar als wetgever - ook met het oog op het niet verder laten oplopen van de administratieve lasten - maar vertrouwen in hebben. Bij een doorgestoken kaart kan er adequaat worden gehandhaafd.

Mijns inziens is het bij deze groep - partijen die niet de rechtsgevolgen willen hebben van een arbeidsovereenkomst - ook niet logisch om bepalingen van het arbeidsrecht van toepassing te verklaren. Die bepaling (artikel 3) zou ik schrappen.

Bij situaties van tussenkomst gaat het - zo begrijp ik het wetsvoorstel - om een verklaring tussen de werkende en de "uitlener". Maar gaat dat goed als via dat uitleenbureau opeenvolgende opdrachten tot stand komen? Stel dat een zzp-er via het bureau gedurende acht maanden voor een interim opdracht wordt geplaatst bij NV X. En aansluitend voor dezelfde tijd bij de niet gelieerde A BV. Enzovoorts. De zelfstandigenverklaring lijkt dan maar voor een jaar te werken. Anders dan als betrokkene zelf voor die opeenvolgende opdrachten had gezorgd. Een dergelijk verschil is niet goed.

Dan de situatie dat een zzp-er via een eigen BV werkt. Als in feite sprake is van een dienstbetrekking bij de opdrachtgever (de zzp-er moet zelf komen, werkt onder diens gezag en beschikt over de vergoeding voor het werk) moet de opdrachtgever loonheffingen inhouden. Werkt de zelfstandigenverklaring dan ook? Ik krijg de indruk van niet. Maar ook dat zou ik niet goed rekenen: het mag niet uitmaken - goed of slecht - of iemand werkt als eenmanszaak of via een eigen BV.

Ik begrijp dat het kabinet de maatregelen op het gebied van 'werken als zelfstandige' als een samenhangend geheel ziet. Maar stel dat het wetsvoorstel Wet minimumbeloning zelfstandigen het niet of - na aanpassingen - slechts met grote vertraging gaat halen (vanwege de toch wel erg zware administratieve verplichtingen), dan is het de vraag of dat ook moet gelden voor het wetsvoorstel Wet op de zelfstandigenverklaring. Die vraag zou ik ontkennend beantwoorden. Het gaat hier om wezenlijk verschillende regelingen. Als de wetgever van oordeel is dat de zelfstandigenverklaring voor de praktijk per saldo gewenst is (en dat is een

horde die dit kabinet heeft genomen), dan zou ik dat maar doen. “Losse” verbeteringen mogen er zijn. Het lijkt me daarom verstandig het wetsvoorstel Wet op de zelfstandigenverklaring zo vorm te geven dat het zelfstandig - dus zonder verwijzingen naar de Wet minimumbeloning zelfstandigen - de parlementaire eindstreep kan halen. Anders wordt dat misschien later haastwerk bij een nota van wijziging.

L.J. Verhoeven